

gućim govornim nakitima, kojima su se služili govornici prvoga reda. U drugom se tematu raspravlja o svjetovnom govorništvu (Dell' eloquenza civile) sa raznim vrstama takova govorništva t. j. sudbeno, politično, didaktično i sentimentalno govorništvo. Treći je temat, a za nas i najzanimiviji, o crkvenom govorništvu. Ovdje se pisac posebno bavi sa značenjem, važnosti, vrelima i vrstama crkvenog govorništva. U lijepim je poezijama izneseno o homiliji i propovijedi, o panegiriku, konferenci, o govorima pri smrti i duhovnim vježbama. Iza ovih triju temata auktor pruža životopisni pregled najvećih govornika koji svjetovnih toli crkvenih počam od prvih grčkih govornika. Osim iznesene nauke o govorništvu knjiga je popraćena s uzornim primjerima, koji nam mogu najljepšu sliku dati pri proučavanju i rabljenju svjetovnog i crkvenog govorništva. Veliku korist može knjiga proizvesti kod svakoga zbog izvrsnih primjera. Kako je pisac Talijanac, to se je on osvrnuo i na savremeno talijansko govorništvo, iz kojega vadi najpočetnije primjere.

Rekosmo gore, da je knjiga proknuta zdravim sudom, pa stoga ju preporučujemo svakomu, a osobito onomu, koji se govorništvom bavi.

A. L. Gančević, O. F. M.

Kuhn Dr. P. Albèrt: Moderne Kunst- und Stilfragen. Mit 77 Illustrationen. Lexikon- Oktav. Verlagsanstalt Benziger et Co. A. G. u Einsiedeln-u (Švicarska). Cijena: broš. 8 fr., a ukorič. 9'25 fr.

Ako se može kazati za prošle vijekove, da se je u njima gajila umjetnost, to se pogotovo smije reći za naše savremeno doba. Knjige, časopisi i raznovrsne publikacije bje-lodano svjedoče. Tomu se nij ču-diti, jer svakoga zanaša ono što je lijepo, plemenito i uzvišeno. Nego dok to svakoga zanaša, može lako biti i pogibeljnim sredstvom za širenje zla. Ne treba se daleko baciti, da se pri tomu o pravcajoj pogibelji uvjerimo: vlastiti nas okoliš poučaje

o kobnim posljedicama koji književne toli umjetne gototinje. Čovječanstvo je vazda bilo podijeljeno u dva tabora: dobro i zločesto, recimo, čovječanstvo. I jedna i druga strana imala je svojih privrženika. Ovdje nišanim na prvu stranu t. j. onu, koja prednjači dobromu čovječanstvu, a gdje se ističe i jedan redovnik-benediktinac P. Kuhn, profesor klasične filologije i estetike u Einsiedeln-skom kolegiju. Pater Kuhn je našu tvrdnju opravdao sa svojim najavijim djelom, u kojem promatra umjetnost sa kršćanskog stanovišta. Kako sam naslov njegove knjige kaže, ide da otkrije lice naše savremene umjetnosti i da pokaže, kojim je smjerom krenuti kršćanskoj umjetnosti. Čitavo mu je djelo podijeljeno u šest poglavlja sa slijedećim redom: prvo: „Die Moderne“ (str. 7 — 13) ili Smjerovi opće moderne umjetnosti; drugo: „Neue Wege in der Architektur“ (13 — 32) ili Težnja arhitekture nakon napoleonskih vojni; treće: „Paysage intime, Freilichtmalerei, Impressionismus, Pointillismus, Primitivismus“ (33 — 64) ili Plastika i slikarstvo poslije god. 1815.; četvrto: „Die Geschichtsmalerei und das anekdotische Genrebild“ (64 — 70) ili Moderne slikarije religioznih i profanih zgoda ujedno s onim bajoslavnim i bojnim; peto: „Aesthetik und Stil“ (71 — 75) ili Odnosaj prave estetike naprama estetici modernoj; šesto i posljednje poglavlje: „Restauration, Renovation, Dekoration“ (75 — 90) ili Ogranci moderne umjetnosti. K ovim je poglavljima pridodana bogata literatura o umjetnosti uopće. Piščeva snažna pronicavost i lijepi ukus u umjetnosti učinilo je ovo djelo jednim od najpoučnijih i najsavremenijim putokazom za prosuđivanje umjetničkih predmeta sa zdravog i kršćanskog gledišta. Priložak pak umjetničkih slika — čime knjiga obiluje — služi na čast i dostojnu pohvalu nakladnom Benzigerovu zavodu danas najvećem svjetskom zavodu za kršćansku umjetnost. Stoga Kuhnovu knjigu „Moderne Kunst- und Stilfragen“ kao i Benzigerov umjetnički zavod stavljamo na srce svim čitaocima naše kat. Hrvatske!

A. L. Gančević, O. F. M.